

Поезија наших дана

АМЕР СОФТИЋ

(1973)

ЗА ЈЕЗИКОМ РИЈЕЧИ

Случајно прозборих
Ненамјерне ријечи
Трбухом да зборим
Бар би размислио

Ко витешка стријела
Одапета оде
Са језика ријеч
Тад повратка нема

Не мораш се бојат
Заборави брзо

Узалуд те море
Проспаване ноћи
Идеала стазом крочи
Мумлајући нешто срочи
Јер лијен језик
Сумња мори

Лијепо ли је размислит о себи
Хвалит своје истрошене руке
Маштат да је ипак
Како треба било

MEMENTO MORI

Припрема, позор, сад
Разли се плач до пуцања
Блажене муке
Какав знак ми дајеш
У тој соби бијелих
Окованих зидова мрских

Шта значи та шарена
Прегача и капица на глави
Са косом или без косе
Да ли неки љепши дочек
Свакако од сјећања ништа

Дај ми до године неке
Па ради шта хоћеш
Исклеши ми личност
Уз образ посади

Тај јаблан не повиј
Већ извали
Не видиш, али одоше
Епизода свака
Од репризе живи
Ни вјера, ни невјера
Ни све, ни ништа
Прво је од соја или несоја

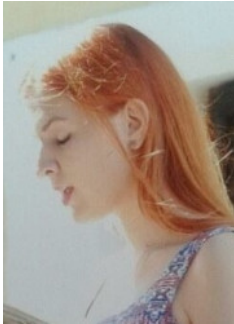
Шта да припремиш
Да понесеш
Не треба ти
Пребираш је ли свјесно
Или несвјесно било
Можда ме баш пита
Лекцију што знам

Досјети се неко
Утрнулих слика
Ил си спавао или лажно будан био
На вријеме су се могле
Отворити очи

Успјели су на трен
Одгодити тугу
Преварити вријеме
Стопирати вјечност
Сад, позор, припрема
Остала је истина

ТАМАРА СЕНИЋ
(1996)

БАЦАМ КЉУЧЕВЕ

Нисам нашла мапу,
али сам нашла скривено благо!
Срце је наслутило
да се крије ту,
у твојим очима,
па се последије тог једног погледа
(тако дијелим вријеме)
није дало
нигдје
и никоме.
Лутало је,
све док ниси и њега
у ковчег свој
удомио.

Имаш ме
онолико колико сам те
открила.

ПЛЕС МРТВИХ

По празнини, и по мраку
сама сам ходала.
У поноћ,
када свака бајка престаје...
И дрхтала.
И треперила.
И плесала.
А пси су режали.

Рекли би да ме се не плаше,
јер... На зубима мојим
нема крви,
само трагови раскомаданих ријечи,
а ријечи им не могу ништа.

Пред јутро дођоше
вукови
да ме заштите
и науче.

И они су рекли
да је боље да не покушавам
да пријетим
и вриштим,
а затим би ме погледали у очи
и ућутали...

Баш као да у њима сам убила...
Као да ту су искрварили
толики
које сам тако живо
и дивље вољела.

МОМИР МИОДРАГ
(1960)

ЛЕПША ОД ПРОЛЕЋА

Замишљам те нагу на пропланку
росна трава кваси твоја бедра,
а уснице кô јагоде зреле
моја чежња надима ти недра.

Лепша си ми од раног пролећа
твоје руке кô брезове гране,
поветарац милује ти косе
а пупољци као трешње ране.

Мути ми се у глави од миља
нит тренутка да улепша стих,
бог ти даде анђеоска крила
лепша си ми од богиња свих.

И мајска ти ружа позавиди
ил' кад ластва са југа долеће,
шта је лепше од твојих очију
кроз име ти пропева пролеће.

У ЖЕЉИ ЖЕЉА

И вишња и трешња у зеленом зрну,
и јечам и овас у пуноме класу,
јуни на вратима, а мај на измаку –
и суза из ока и јецај у гласу.

Просушена кожа и боре на челу
и теме без косе оседела брада,
месечина сјајна, зора на помолу,
мисли кô туч тешке, а у срцу нада.

Још је једна жеља дочекала јутро,
само да разазнам по маломе мозгу,
отковати косу за прве откосе –
с некошене траве отресати росу.

Дочекати дана да заруди трешња,
запливати морем на пучину плаву
и нек тихо, само тихо цвили виолина,
а ти мирно спавај док ти љубим главу.

и песма славуја и те твоје косе,
и вагони пуни и још много свашта,
скромност је врлина, неко каже мана
у жељи је жеља: да ме љуља машта.

НАТАША ЖУРИЋ
(1967)

УЛИЦА ЛИПОВОГ ХЛАДА

Тог лета су кружили авиони,
неки кажу попут птица,
а ти,
ох,
Арно Маскви,
ти си кружио око мог лица,
тим урокљивим погледом,
препуним,
руских зима.

Стапао си слово по слово,
као мадам за клавиром,
у клубу мушких повика,
женских подвезица,
на *p* си мало застајкивао,
повукавши дим из томпус Есплендидо,
помислих да си из Кубе стигао,
па се сад скриваш иза имена чудна,

или *си*,
ох *не*,

какве ми мисли попут птица круже,
док ми поглед на раменима ти сада,
мирис томпуса у слепоочнице пара,
а нешто ме у грлу стегло,
та твоја рамена и урокљив поглед,
јадна сам ти булка,
тако узалудна,
око врата ти падох.

Чују се узвици,
неки протести на улици,
твоје руке ме стискају благо,
Пусти их да кличу, ваљда су у кризи,
ах, то твоје *р*,
тако ми низ леђа клизну,
небо се у олују стисну,
авиони несташе без трага.

Почех да трабуњам на твојем рамену,
ваздух ми нестaje,
твоја усна крај мог уха ме тако штипну,
заборавих манифест,
несташе десет заповиједи,
да ли те пољубих,
или крикнух,
то се и сад чудим,
бјех тако млада насред твојих груди.
Питам те за име и презиме,
мало смијешно,
мало лудо,
чух само да си из Беча стигао јуче,

да си роман исписао у путу,
улица се крила испод липова хлада,
помислих на Ану,
на Лару,
задрхтах попут измаглице,
румен ме обли,
замириса дуња,
откуд јесен,
зар није љето сада?

Бедра ми дрхте,
једва стојим,
заталасала житна поља,
видјех сунце,
низ дигнуто класје за њим падох,
престах да чаврљам,
да те за име питам,
да ти све жене свијета љубоморно из ока читам.

Тако си красна,
у паузи твог *p* усне ти дадох.

Тог љета су кружили авиони,
неки кажу попут птица,
а ти,
ох,
Арно Маскви,
ти си хватао срне на мојим стегнима,
љубио дојке,
уснама пупољке на њима пио,
тим урокљивим погледом,
препуним руских зима.
И сад се питам,
док трешња крошњу од вјетра скрива,

да ли си,
ох,
Арно Маскви,
да ли си ме волио тада,
док су у мени беарала сва моја прољећа,
уз стихове Јесењина,
уз улице испод липова хлада,
да ли си ме љубио,
ах,
Арно Маскви,
жаром вјечних љубавника.

И не знам гдје си сада,
да ли роман пишеш у возу,-
да ли је код тебе зима или љето младо,
можда љубиш нечије усне,
говориш јој да је красна,
док у паузи тог твог р,
крадеш јој дуњу,
отимаш разњихани севдах из гласа.

Тог љета су кружили авиони,
неки кажу попут птица,
а ти,
ох,
Арно Маскви,
ти си кружио око мог лица,
тим урокљивим погледом,
Препуним,
руских зима,
нестајући без трага.

ИВАН ГАЋИНА
(1981)

НОСТАЛГИЈА ДУШЕ

У васмирском сјају душа левитира
и бриди кроз вртлог непознате силе
док сакупља чари безбојних лептира
без сувишног злата, бисерја и свиле.

Расплинуте слике у сновиљу језде
гдје спајају извор тајних супернова
да клонуло срце утјеше звијезде
док тишином врве милијарде снова.

Сунце трансформира разиграна рима
кроз коцке и ваљке у рањено море
док казаљке скреће ружичаста зима
у љубични освит безвремене зоре.

Паукова мрежа кроз таму се плете
гдје стазом романсе потајице скитам,
док животне тајне снопхватаца мете
о судбини душе кроз делириј питам.

У комори туге лежи сломљен компас
и издубљен дурбин од кристала леда
да галаксијска срж у неповратни час
преко пипка језног пролазнике гледа.

Пошаст из тмине сливене у сјене
закриљују маглом распршени пламен
док у вирју срца двери безвремене
претварају раскош у судбински знамен.

Чекају у тами милијарде снова,
сузе од горчине у напуклој чаши
да се љубав скраси као супернова
када сновиђења кроз бескрај надмаши.

НА ВРЕТЕНУ ТАЈНИ

Крај старога стабла у дубоком хладу
Господ ствара дјела од тананих нити.
Очинском добротоу распирује наду,
љубавним ће жаром прах у живот слити.

Мрвице прашине склапа у цјелину,
над свјетлошћу зоре простире љепоту,
у звјездарју купа сањиву долину,
ширећи по зраку козмичку дивоту.

У руднике сунца посла помоћнике
по вретено тајни што раздваја гору,
њихалом судбине ствара нове слике,
наста бујни живот у Црвеном мору.

Према своме лику створи прве људе,
подари им добра еденскога краја,
у утроби змије Луци скривен буде,
лаковјерне прогна из земаљског раја.

Адамовом роду Отац посла Сина
да му шири љубав, штити га од зала,
нахранивши народ од круха и вина,
потекла је суза преко светог грала.

Синово распеће на брду Голготи
пресвета је жртва од љубави праве,
кроз поруке мира усну у чистоти,
вративши се Оцу пун небеске славе.

Крај старога дебла у дубоком хладу
Тројство на вретену преде нове нити.
Божанском добротом распирује наду,
пречисту ће љубав у будућност слити.

У ВИХОРЈУ СНОВА

Под шапатам вјетра у чаробној ноћи
на уснулој сфери гдје се живот рађа,
надољубно чекаш кад ћу сводом проћи
да нас живом ватром љубав препорађа.

У трагу чистоте козмополис гори,
кроз бесани пролаз свјетловоди маме,
богиња љепоте пјесмослове твори
док заблудом воде лабиринти таме.

Саплеле су мисли сазвијежђа чарна
гдје лептири рајски пониру у росу,
на крилима маште поново си стварна,
кроз ауру благу љубим бујну косу.

Прескачемо скупа ограде од туге
пијући наискап наднаравну течност,
док битак кроз освит осликава дуге
у вихорју снова достижемо вјечност.

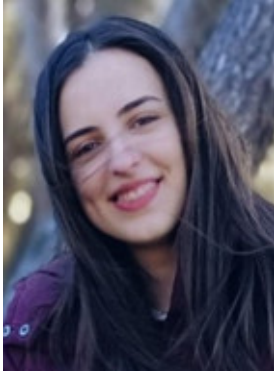
Када поглед тоне у зјеници ока
за варницом наде животних сазнања,
занесена срца кроз плам животока
увиру у врела мистичних свезнања.

Жеље бриде небом кроз астралну јаву
док се усне жаром у сванућу сладе,
козмовидне риме њедре стихославу
окуњену сјајком звјездане плејаде.

Кад се душа вине изнад тешких мука
видају се ране у звјездарју бола,
небословну мудрост води света рука
благујући објед са земљаног стола.

ЈОВАНА СТЕВОВИЋ
(2001)

ОПЕТ

Опет исте приче,
стари ожиљци а другачији откуцаји.

Опет се порежем на листове хартије искрижане
у бесаним ноћима.

Опет се губим у валовима очију твојих
и ситно бројим
све дјелиће слагалице.

Опет ме нема мјесецима,
осјећам се попут сувишног човјека док турама
завоја крим све празнине.

Опет ме прошлости траг зове себи,
као да је танка баријера што нас дијели на пола.

Опет бјежим
и опет сам само отуђена.

Опет се скривам у подножју планина
пркосећи сјеверима.

Опет ме прате сјене будућности,
читају ми записе и играју
мени непознате пантомиме.

Опет се сливају капи низ образе,
осјећам немоћ и губим све што врједи.

Опет немам медаљон да га свијем око срца,
па са чежњом и сјетом наставим правим путем.

Опет сам само марионета
у рукама разних дрзника што зуба немају
а кидају тијело на све стране.

И опет
по зна који пут бивам сама,
препуштена магловитој судбини,
вртлогу нада што у круговима бљеште.

И опет те нема и неће те бити,
опраштам ти и у реду је јер,
нека срећнија ја
неће бити тотално осакаћена за самољубље.

НИКОЛА ЂУРЂЕВАЦ
(1990)

ПОСЛЕ ЉУБАВИ

Када сам те срео последњи пут,
увидех да више ниси иста,
али си, ипак, дрхтала кô прут,
и ја сам дрхтао попут листа.

Личило је да се усна спрема
за речи, уз осмех лоше скривен,
ал' си, ипак, ћутала кô нема,
и ја сам ћутао кô заливен.

После љубави свашта прогуташ,
и понос и страх, губећи ритам,
сад остаје ти само да луташ,
а мени да наставим да скитам.

ПОТРАЖИ МЕ

Новчић бачен увис исход одлучиће,
у мраку срца таворе
Прометеји.
Човек на свом примеру довека учиће.
Њишу чемпрес и јаворе
јубилеји.

На хладном јастуку исправи наборе.
Потражи ме...

Наше сенке на сунцу нису порасле.
Маске падају ничице,
лаж и име.
Деца почињу да личе на одрасле
док размењују сличице.
Потражи ме.

Потражи ме...

С бескрајем у тачку, из тачке у бескрај.
Ехо. Симетрија тела.
Из грла крик.
На кожи облак и јесен. Задњи плес. Крај.
Прошлост у соби хотела.
У магли лик.

Обој предвечерја што су избледела.
Потражи ме...

Мрља на хоризонту као модрица,
труљење лишћа доноси

дражи риме.
Странице су се истргле из корица,
у трави кораца боси.
Потражи ме.

Потражи ме...

НЕЧИСТА КРВ

Страсти се као дивљи коњи не дају
припитомити и
укротити,
све се, што пробаш потиснути, на крају
против тебе може
уротити.

Узалуд је око чежње дизати град
и срце држати
испод кључа,
јер насупрот свакоме разуму кад-тад
у нама нечиста
крв прокључа.

ЈЕЛЕНА ЉУБЕНОВИЋ

(1995)

АКУСТИКА

Понекад ме Диван
себи кроз сан узме

и када пробудим се
као да сам наједном
напустила све песме

понекад пловим – пловим
не знајући да више немам ум
и да се молитва до бескраја
у срце спустила

понекад сам загрљена
и од тог загрљаја
бесмртност ме буди

ох како су дани
испуњени ехом твојим

када сам на својој кожи
спалила свој грех
не би ли се ширио

не би ли се никада проширио

ОТЕЛОВЉЕН СУНЦОКРЕТ

Светлоплаве перлице
нанизане око
физичког тела живота
У соби су моје мајке
док сунцокрети
које она воли
на пољима бесконачности
плешу, примају и шаљу
у светове твоје
или светове чежње
све мајке
у белим одорама
светлих узвишености

Моја је колевка
сада твоја
и твоја је моја
јер једно смо

Ти си сунцокрет
свака мајко

ЗЕНИЦЕ ТАТИНЕ МОЈЕ СУ

Нека моје лице
буде све оно
што записујем данас
говорећи
захваљујући
певајући
бити

И ово лице
нека буде лепо
ако на њега
могу да слете
одважне туге и
тако постојане среће

И нека лице моје
изражава све то
па када ме сретнеш
или се радуј
или немој

Данас нисам
ништа друго
већ лице
које посматраш

Ако се питаш
ко сам
моје име
не мораш да знаш
ни моју душу да

изучаваш
преиспитујеш
истражујеш

Само погледај
лице моје
и у дубинама
мојих зеница
пронађи све(т)

То су очи моје
то су татине очи
и у тој дубини
представљена сам ја

СВЕТОЛИК СТАНКОВИЋ*(1945)***НАСТАЈАЊЕ ПЕСМЕ**

Дуги редови јабланова.
Јесен и блато, блато.
Колоне, далеке и дуге.
Покидане крпе магле,
Плачу на јесењој студени.
Полудела игра билијара,
У кафани погашених лампи.
Колоне, колоне невиних грешника.
Мокре набубреле шуме,
Натопљене кишом и тугом.
Воденице певају незрелом мливу,
Осмехнутим лицима бојовника.

Поткамиен кришом љуби,
Стидљиви вечерњи сутон.

У рову, Црњански пева *Серенату*.

СЛУТЊА

Завичај
И ветар
Нежан
Омамљујући
Извија дивне
Прелудијуме
На гранама
Бреза и борова
Ветар
И завичај
Твој глас
Твој лик
И твој стих

Хуји ветре
Милуј брезе
И борове
Пловите
Далеки
Бели облаци
И ја ћу са вама
Но, слутим
Одавно
Одавно, све је прошло

СУДИЈА

Сатане задовољно
Трљају руке
Ставиле су свет
Под шапетине своје
Задали му небројене муке

Силни су, бахати и моћни
Убијају нас немилице
Сатиру душу, пију нам крв
К'о вампири ноћни

Попут штакора грозних
Скривају се дубоко
Испод земље
Окружени свитом
Са много зебње
И надом
Да ће се сакрити
Од сагрешенија својих

Не виде невидници
Да им над главом
Свевишњи Судија стоји
Како нама, тако њима
Кончину, свима броји

МАРИЈАНА КЕРЛЕТА
(1978)

МОТА МИ СЕ ДАНИМА

Мота ми се данима око ушију и левог ока,
Као маче око зглоба,
Мота ми се и замотава.
Песма. Реч. Боја у мирису око кажипрста.
Шта си рекао?
Шта си мислио? Шта те осећај тера а, шта те не тера да
претераш.

Упливала ми је ролница стихова и сад их тумачим.
Као хедониста у Арманијевом хотелу.
За доручком.

Кад први додире свиле, са образа и голе бутине,
умивени дотакну непца.

Е тако ми се јавиш.
Када сви ћуте. И мисле на Монику. Белучи.
Ја се не бојим.

Ти учи.

Не бојим се празног купатила.
Са подом без мермера.
Запели ми нокти, за бетон где остају ти осмеси.

И не цитирам Миљковића.
Налазим своје речи.
Налазим истину без или поред вина.
Налазим пољску траву поред небодера.
И праменове твоје косе.
Почупане јер се бојиш.

Страшно је пипнути лед,
Залеђеног Бајкала.

Страшно је кад ледиш себе,
Иза врелог огледала.

А ја се и даље не бојим.
Поред милион људи.
Сакривених у своје лажи.
Звезде ти бројим.
Сунце ти бојим.
Уз возове стојим.
На ињу постојим.

Не чекам пролеће, Не носим шешир.
Цртам беле гуске.
Намигујем ти даљином.
Длан те линијама пише.
Тек у песму не знам да те ставим,
Како на јави ми стојиш.

Ја се не бојим, да л' ти се бојиш?
Са осмехом мирна ти стојим
Ни не знаш да постојиш.

НА БЕЛИМ ВРАТИМА

На белим вратима, виси златан кључ.
Ти би да су сива.
Да ми тим страховима што те једу,
Пустиш своје угушене снове,
Попадале у море уснулих надања.
Што убијају твоју веру.

Не нисам ја пала једном.
Падам и дижем се.
Бојим косу и смејем се.
Нема ме на једрима бродова
на мртвом океану.

Ја сам прва, ту где пршти крв.
Ја сам прва, ту где је сањар запео за своје корење,
И пронашао крила.

Ја ћу те пустити у моје собе где ти видиш зидове,
а ја таблу да ослоним руке, док сањају слободу.

15. април 2018.

ИРЕНА БОДИЋ*(1959)***ИЗВОР**

Утиснућу те
као жиг тамо
где у вејавици
сузи самоћа,
на невиђено
испити попут
шоље топлог млека
пред спавање.
На свиленом облаку
сневаћу платонски
врат лабуда из чијег
грла згрушаће се
модри алт у шумећу
шкољку на мојим
грудима.

Љубићемо се,
верношћу слепих у мраку
нама бели локвањи у
устима цветају. Мали
анђели китиће нашу нагост
црвеним маковима
великим ко химна.

Шапнућу ти тада:
Амајлијо!

Ахматова сам себи самој
ободрена да покушам немогуће,
да се преко зеница њених стопим
са бисерјем стварања у време макова.

Шапнућу ти оно што никада рекла не бих,
да волим као што је волела она.

ЋУД

Модри се небо
Месечина капље
Густа
Ноћ се спушта
Тиха, пуста
Искре небеске
Злате се у тмини

Срмом ткају вео планини

Крикну птица белоглава, прелете
Чека жртве, с месечином се стопи
Тишину попи
И опи
Све стазе скривене
И мене, и мене.

НА ДЛАНУ

Ноћас
Песму птица и жаба
Из крешенда отимам
И жваћем пупољке шипка
Храпаво дебло грлим
Голим загрљајем
Талог блатњави
Из себе да отарем
Талог стида
Болним зглобовима
У ребра мувам
Нудећи љубав
На длану
Бели грозд
Још од сунца озарен
Свако пуце јесте мало сунце
И распуклу дињу
Боје мяса
И босиљка струк
И као онај сликар чудни

Нудим крпицу коже своје.
А био је душу запосео
Преплашене песме
Згажени звук
Крај руба сам легла
Дрхтава од стида
Од слика
Одбегла криком
Жена песник
Коначног облика

